

Museum Arnhem

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 250.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 250.000

Over de instelling

Stichting Museum Arnhem (hierna: Museum Arnhem) is een regionaal museum gevestigd in Arnhem. Museum Arnhem is een museum voor moderne en hedendaagse kunst en vormgeving, met onder andere Nederlandse neorealistische kunst uit het interbellum. De instelling gaat bij de presentatie van haar collectie uit van het vermogen van kunstwerken om een brug te bouwen naar actuele maatschappelijke ontwikkelingen en verhalen uit het verleden. In De Kerk, een plek voor actuele kunst in de Walburgskerk in Arnhem, presenteert zij actuele kunst en ontwikkelingen.

Museum Arnhem is penvoerder van een gezamenlijke aanvraag met Museum Het Valkhof, gevestigd in Nijmegen. Het gezamenlijke doel van de musea is het structureel toegankelijk maken van de kunst- en erfgoedcollectie voor mensen die zich nu nog niet in de musea herkennen, door middel van nieuwe presentaties, verhalen en verbindingen.

Subsidieadvies

Museum Arnhem vraagt als penvoerder subsidie aan als instelling met als kernactiviteit het beheer en behoud van een gemeentelijke of provinciale collectie cultureel erfgoed van nationaal of internationaal belang. Het museum vraagt subsidie voor het uitvoeren van publieksactiviteiten die verband houden met de collectie en een aanvulling vormen op de activiteiten waarvoor de gemeente Arnhem subsidie verstrekt. Het museum is voorgedragen door de Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, waar de instelling haar standplaats heeft. Museum Arnhem voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.26.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Museum Arnhem een subsidiebedrag te verlenen van € 250.000.

Museum Arnhem is een museum van nationaal belang met internationale uitstraling. De raad is zeer te spreken over de boogde samenwerking met Museum Het Valkhof en de besteding van de BIS-subsidie. De komende vier jaar willen de musea samenwerken in het project 'Ontgrenzen'. De gepresenteerde thema's zijn volgens de raad interessant en relevant, en de publieksbenadering wekt enthousiasme.

Museum Arnhem is financieel gezond en de begroting voor de komende jaren is realistisch. Positief is dat in de specifieke begroting voor de

besteding van de rijksbijdrage ruimte is gemaakt voor structureel publieksonderzoek.

De instelling onderschrijft de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur en handelt daarnaar, maar de Code Diversiteit en Inclusie wordt nog onvoldoende toegepast.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad is enthousiast over de aanvraag van Museum Arnhem en Museum Het Valkhof. Het activiteitenplan is overtuigend. De beoogde aanwending van de BIS-subsidie en de resultaten zijn helder en goed uitgewerkt. Museum Arnhem bevindt zich momenteel in een transitiefase, in lijn met de toekomstvisie 'Vergezicht' uit 2015. Het museumgebouw is vanwege renovatie en nieuwbouw tijdelijk gesloten. Het museum wordt uitgebreid met een nieuwe presentatievleugel en de beeldentuin wordt opnieuw ingericht. Zij gaat begin 2022 weer open voor publiek.

De komende vier jaar willen Museum Arnhem en Museum Het Valkhof samenwerken in het project 'Ontgrenzen'. Het project resulteert in jaarlijks een tentoonstelling inclusief publieksprogramma, alternerend in één van de musea. De thema's zijn al bekend. Voor 2021 is dat 'human-ize de eeuwenoude archeologielcollectie' in Museum Het Valkhof, met een programma rondom de Limes en thema's als grenzen en migratie. In 2022 gaat Museum Arnhem met het project 'gender-ize de 20ste-eeuwse kunstcollectie' de collectie opnieuw bezien, vanuit de huidige, bredere genderperspectieven. Voor 2023 staat 'rejuven-ize de wetenschapscollecties voor millennials' in Museum Het Valkhof op de planning. In 2024 ontwikkelt Museum Arnhem programma's voor jongere en meer diverse doelgroepen onder de noemer 'urban-ize de 20ste-eeuwse kunstcollectie'.

Deze onderwerpen zijn interessant en relevant. Daarnaast is de manier waarop de musea tijdens de projecten in contact staan met het publiek bewonderenswaardig. In elk project verbinden zij zich aan gemeenschappen die zij *public in residences* noemen, die vanaf de start van de projecten in de conceptontwikkeling en de samenstelling van de tentoonstellingen en programma's betrokken zijn. Het publiek selecteert samen met de musea de werken en deelnemers vullen de informatie erover aan met hun eigen visie en verhalen. Pluspunt daarbij is dat de musea de opgedane kennis en ervaring onderling delen, en duurzaam integreren in hun organisaties en programmering. De raad zou graag zien dat zij de aldus opgedane expertise ook toegankelijk maken voor andere musea in Nederland.

Positief is ook dat bij elk project een nadrukkelijke wisselwerking tot stand komt met de eigen collecties. Voor Museum Het Valkhof is dat bijvoorbeeld de collectie Romeinse archeologie, voor Museum Arnhem onder andere de kunst van vrouwelijke kunstenaars, die het museum sinds de jaren tachtig verzamelt. De raad moedigt de musea aan ook verbindingen te zoeken tussen de collecties onderling.

Vernieuwing

De plannen van Museum Arnhem en Museum Het Valkhof zijn aansprekend en vernieuwend. De musea slaan een nieuwe weg in, met een nieuwe samenwerking en een nieuwe publieksaanpak. De instellingen zijn zich ervan bewust dat eerdere ervaringen met nieuwe publieksbenaderingen incidenteel en versnipperd plaatsvonden. De raad juicht het toe dat de musea daarin een fundamentele verandering willen bewerkstelligen. De activiteiten vormen volgens de raad een degelijke aanvulling op de reguliere programmering van de musea.

Beide musea bevinden zich in een vernieuwingsproces, zowel inhoudelijk als fysiek. Zij actualiseren de betekenis van hun collectie vanuit maatschappelijke invalshoeken, zoals migratie en identiteit. Doel van de vernieuwing, voor zowel Museum Arnhem als Museum Het Valkhof, is de collecties in betekenis te laten winnen voor grotere en andere groepen inwoners en bezoekers in de regio Arnhem-Nijmegen en daarbuiten. De raad vindt dit een lovenswaardig uitgangspunt.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Museum Arnhem volgt de Museum cao en onderschrijft de richtlijn voor kunstenaarshonoraria. Het museum werkt aan beleid om vormgevers net zoals beeldend kunstenaars te honoreren. Externe opdrachten en inhuur lopen via overeenkomsten binnen wet- en regelgeving en de gehanteerde tarieven zijn cao-conform. De instelling volgt de richtlijn voor kunstenaarshonoraria. Afspraken over auteursrecht, aanvullende vergoedingen en werkomstandigheden worden met kunstenaars besproken en bij overeenkomst vastgelegd. Tussen 2017 en 2018 nam het aantal fte werkzaam voor Museum Arnhem aanzienlijk af. Voor 2021 is daarentegen een stijging begroot. In 2024 beoogt zij alleen nog met vaste contracten te werken, in totaal 29 fte. De raad juicht dit toe.

De instelling is financieel gezond en de begroting voor de komende jaren is realistisch. De subsidie van de gemeente Arnhem en de provincie Gelderland neemt de komende periode toe, waardoor de totale opbrengsten van de instelling behoorlijk stijgen. Met betrekking tot de besteding van de rijksbijdrage begroot zij vier posten: een procesbegeleider voor vier jaar, focus- en doelgroepenonderzoek voor alle vier de deelprojecten, structureel publieksonderzoek, en opleidingen en trainingen om de inzichten en

uitkomsten van onderzoek in beide musea te kunnen implementeren. De raad is er enthousiast over dat Museum Arnhem en Museum Het Valkhof structureel publieksonderzoek willen verrichten.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Museum Arnhem biedt educatieve activiteiten voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo en hbo, en alle leeftijdsgroepen. Het museum werkt vanuit Visual Thinking Strategies, een methode die bijdraagt aan het verbeteren en ontwikkelen van waarnemen en het kritisch en analytisch denken. In 'Ontgrenzen' werkt het museum de methode verder uit in relatie tot nieuwe bezoekersgroepen.

De raad is enthousiast over de publieksbenadering van Museum Arnhem en Museum Het Valkhof. De musea gaan uit van het principe cocreatie. De instellingen ontwikkelen samen met publiek andere manieren van selecteren, programmeren en communiceren. De projecten die de musea met de rijksbijdrage willen ontwikkelen hebben elk een specifieke doelgroep: migranten (in het bijzonder Syrische vluchtelingen en Turkse Nederlanders), de lgbtqia+- gemeenschap, internationale studenten en millennials, en jongeren uit de *urban culture*. Het plan geeft vertrouwen dat de musea de beoogde doelgroepen bereiken.

Ondanks de sluiting van het museum ontving Museum Arnhem in 2019 in De Kerk en buiten de muren 75.000 deelnemers. Dit vindt de raad een behoorlijk aantal.

Geografische spreiding

Museum Arnhem heeft landelijke uitstraling. Tegelijkertijd is het een belangrijke regionale instelling. De instelling wil zijn betekenis voor de stad Arnhem vergroten. Sinds de sluiting organiseert zij activiteiten op locatie, zoals op scholen en bij centra voor ouderen. Daarbij werkt zij samen met partners in de stad en regio, uit onderwijs, zorg en cultuur.

Museum Arnhem en Museum Het Valkhof zijn onderdeel van de stedelijke cultuurregio 025. Binnen 025 onderzoeken zij samenwerking op het gebied van educatie en marketing. Voor elk BIS-project zoeken de musea logische partners, zowel binnen als buiten de eigen regio. Zo brengt Museum Het Valkhof inwoners, studenten, migranten en professionals uit de regio en uit de Limes-landen rondom de archeologische collecties bij elkaar, en wil Museum Arnhem samenwerken met ArtEZ en studentenverenigingen voor het thema 'Gender-ize'.

Toepassing Fair Practice Code

Museum Arnhem onderschrijft de Fair Practice Code. Het museum geeft aan dat het management toeziet op een gezonde werkomgeving. Uit de aanvraag blijkt dat de instelling een actieve rol speelt in de sociale dialoog. Zij heeft deelgenomen aan het pleidooi voor kunstenaarshonoraria.

Toepassing Governance Code Cultuur

Museum Arnhem onderschrijft de Governance Code Cultuur. Het museum heeft een raad van toezicht en een directeur-bestuurder. Jaarlijks bespreekt de raad van toezicht zijn eigen functioneren. Na een eerste evaluatie in 2018 is besloten de raad te versterken met een vijfde lid, dat aansluiting heeft bij de creatieve industrie en jongerencultuur, en binding met Arnhem. De komende jaren wil het museum meer planmatig en zichtbaar invulling geven aan de code. Hiervoor wordt een implementatieplan opgesteld. De raad juicht dit voornemen toe.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Museum Arnhem heeft de Code Diversiteit en Inclusie nog niet ingevoerd, maar zegt de urgentie ervan te onderkennen. Het museum bereikt nog een te eenzijdig publiek. De raad heeft waardering voor de zelfkritische houding van de instelling en vertrouwt erop dat zij met 'Ontgrenzen' een breed publiek zal bereiken.

Met betrekking tot het personeel ontwikkelt de instelling in 2020 een integraal diversiteitsbeleid. Zij trekt gezamenlijk op met andere culturele instellingen in Arnhem, voor wie het bereiken van nieuwe doelgroepen belangrijk is. Onderdeel van de verbouwing van het museum is een nieuwe kantoorvleugel, die ook toegankelijk zal zijn voor mensen met een beperking.

In de toelichting op de codes beschrijft ook Museum Het Valkhof in welke mate het de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie onderschrijft. De raad waardeert dit, maar betreft in zijn advies alleen de toelichting van Museum Arnhem als penvoerder.